

PÅ VEJ MOD EN NY STRUKTUR I MISSIONSARBEJDET

av

HENNING TALMAN

De sidste 150 års danske, folkekirkelige missionsarbejde har været præget af en bestemt struktur, nemlig selskabsstrukturen. Fra Det Danske Missionselskab blev stiftet i 1821 og frem til 1965, hvor Selskabet til støtte for Pakistans lutherske kirke blev dannet, er der opstået en lang række missionselskaber, hvoraf nogle har vokset sig store, medens andre er forblevet temmelig små. Trods alle disse selskabers mange indbyrdes forskelle har de strukturen tilfælles, en bestyrelse, der leder arbejdet, og ud over hele landet kredse af mennesker, der er blevet interesseret i netop dette stykke arbejde, og som offervilligt år efter år samler de penge, sammen, der skal til for at fortsætte og evt. udvide det. Billedet i de andre, nordiske lande er meget parallel hertil, så der er ikke grund til at gøre særligt meget ud af de åbenlyse fordele, som denne struktur har haft – naturligvis først og fremmest den personlige kontakt mellem den givende kreds og arbejdet på missionsmarken gennem breve og beretninger derude fra, besøg af hjemmевærende missionærer og nu og da også af en af de unge, indfødte, der med deres hudfarve, særprægede påklædning osv. altid er en oplevelse. Denne personlige kontakt medfører naturligvis, at kredsene får en stærk følelse af, at dette arbejde er «vores», hvad der igen fører til den offervillighed, der er baggrunden for, at der kan indsamles disse i sandhed imponerende store beløb, ikke blot nu og da ved en særlig kampagne, men år efter år, måned efter måned kommer beløbene regelmæssigt ind.

Der kunne skrives en hel artikel, der med fuld ret lovpriste hele denne opbygning, som missionsarbejdet hidtil har haft, men da *denne* artikel har til formål at pege på de tendenser til en ny struktur, der er ved at spire frem, vil jeg lade det være

ved dette, blot med en stærk understregning af det positive syn på selskabsstrukturen, som jeg har. Det er ikke vejen frem, hvis man hårdhændet nedbryder en struktur, der endnu er levedygtig, og så længe man ikke har en anden struktur at sætte i stedet for. Men på den anden side melder det spørgsmål sig stadig stærkere om, hvor længe endnu selskabsstrukturen vil vedblive at være så levedygtig, som den hidtil har været. Og hvis man har en berettiget bekymring for, at denne struktur har kulmineret og nu er i tilbagegang for måske ved næste århundreskifte at have udspillet sin rolle, så har vi også en forpligtelse til at begynde at oparbejde en ny struktur, der fra begyndelsen vil komme til at løbe parallelt med selskabsstrukturen, indtil den en dag skal overtage dennes plads. Det eneste, der står helt fast, er, at så længe verden består, vil også Kristi kirke bestå, og så længe vil den også have befalingen over sig, at evangeliet skal forkyndes indtil verdens ende. Vi må planlægge for fremtiden, så at vi ikke risikerer en dag at stå som medlemmer af en lemlestet kirke, der ikke længere er i stand til at fortsætte sin opgave inden for verdensmissionen, fordi vort traditionelle mønster er smuldret langsomt bort, uden at vi har sørget for at opbygge et nyt.

Den struktur, man forsøger at finde veje frem imod, er en opbygning, hvor det ikke er de større eller mindre kredse af interesserede *inden for* kirken, men hvor det er *hele* kirken, der indser sin forpligtelse på og overtager sit ansvar for verdensmissionen. Problemet er i grunden dobbelt. På den ene side er der mange mennesker inden for vore kirker, der aldrig har været engageret i mission, dels fordi de aldrig har været stillet ansigt til ansigt med, at det er også deres forpligtelse som medlem af en kirke at være med til, at andre mennesker får del i den samme velsignelse, som vi har fået i mødet med den opstandne Kristus igennem forkyndelsen af evangeliet, dels fordi de af forskellige grunde mener, at det ikke er rigtigt at missionere blandt andre mennesker, og at de derfor ikke bør og ikke vil støtte missionsarbejdet.

På den anden side er der inden for nogle dele af vort missions-

folk en opfattelse af, at det aldrig kan være hele kirken, der kan missionere. Især i en folkekirkeordning — men sandelig ikke kun der — vil der være et utal af variationer af troens liv fra den stærke levende tro til den mest vanemæssige og formelle tilknytning til kirken. Ukrudt og hvede gror sammen indtil høsten. Hyklere og ægte kristne vil findes inden for kirken til enhver tid. Vi ved, at det er sådan, og at det kun er sværmerne, der mener, at det vil være muligt at skabe «rene» menigheder. Men bør vi da i hvert fald ikke søge at undgå, at disse mennesker tager del i den livgivende funktion, som mission er? I Danmark er vi lykkeligvis stort set kommet ud over denne problemstilling, så at vi uden megen diskussion kan sige til hinanden, at enhver døbt dermed er både berettiget og forpligtet til at gå ind under missionsbefalingen. Vi har ingen ret til at lukke nogen ude her. Kan vi have kirkeligt fællesskab med et menneske, må det være et fuldt fællesskab. Kan vi gå til alters med et menneske, må vi også kunne være fælles med ham i evangeliets forkyndelse for alle folkeslag. Ligesom vi ikke har ret til at nægte noget menneske del i Guds gaver, har vi heller ikke ret til at nægte ham at være med i Guds opgaver til os.

Det er hele kirken, vi skal nå, hvert enkelt medlem af den, som vi må præsentere for missionsforpligtelsen på en måde, så at han forstår, at det også er hans forpligtelse. Denne forståelse har ført til de senere års mange slagord som «kirke er mission», «den missionerende menighed» osv., alle udtryk for en genopdagelse af, hvad det vil sige at være kirke. Det skal kun lige nævnes, at udviklingen med ændringen fra missionsstationer til unge selvstændige kirker, hvorved missionsarbejdet bliver et gensidigt forhold mellem kirker, har rejst spørgsmålet, om dette forhold kan eksistere mellem en kirke på den ene side og et missionselskab på den anden.

Det er problemer, som der i de senere år er blevet arbejdet energisk med over hele verden, også her i Skandinavien. Men her er det med vore folkekirkeordninger ofte meget vanskeligere end andre steder at virkeliggøre sådanne tanker. I Danmark er det måske endnu vanskeligere end i de andre nordiske lande,

fordi vi står helt uden nogen form for kirkeforfatning, uden anden kirkelig overledning end vort folketing. Det har bl. a. været medvirkende til, at vi står med en dansk folkekirke, der i grunden er splittet i to dele, den ene som man med et meget misforståeligt udtryk har kaldt den «officielle» kirke, der består af sognemenighederne, sognepræsterne og biskopperne og med kirkeminister og folketing som øverste økonomiske og administrative ledelse. Den anden er alt det frivillige, kirkelige arbejde som missionsarbejdet, diakonien, det organiserede ungdomsarbejde osv. og som kun har en meget svag organisatorisk forbindelse med den «officielle» kirke. Det må ikke misforstås. Der er ingen modsætning mellem de to parter. De folkekirkelige missionselskabers arbejde f. ex. er naturligvis *folkekirkens* missionsarbejde, de mennesker der bærer det, deltager naturligvis i deres sognemenigheds søndagsgudstjenester, og menighederne er igennem kollekter, forbøn m. v. med i arbejdet. Men den organisatoriske forbindelse mangler, og den organiske forbindelse er alt for svag. Strukturen kan ikke give udtryk for, at mission er hele kirkens opgave.

Jeg skal i det følgende berette om de — lidt famlende — forsøg, som vi i det sidste års tid har gjort i Danmark for at give udtryk for enheden mellem kirke og mission.

I 1964 nedsatte kirkeminister fru Bodil Koch en strukturkommission, der skulle gennemarbejde alle spørgsmålne om folkekirkens opbygning i vor tids samfund. Kommissionen udfører sit arbejde igennem en række underudvalg, og et af disse beskæftiger sig med det frivillige, kirkelige arbejde og dermed også med ydremission. Vi udarbejdede derfor til strukturkommissionen en henvendelse, der indeholdt en række praktiske forslag. Den første gruppe af forslag drejede sig om missionærernes forhold. Det ville være ønskeligt, om indvielsen til missionær kunne ske på lignende måde som præsteindvielse, og at et ritual herfor indgik i folkekirkens øvrige ritualer. På denne måde ville man få et klarere udtryk for, at missionærerne udsendtes — ikke blot af et selskab — men af den danske folkekirke for at gøre et stykke arbejde i dens tjeneste ude i det fremmede. Det er

nemlig i øjeblikket slet ikke sådan. Den folkekirke, vi har, kan kun rumme mennesker, der bor i Danmark, og det vil sige, at en missionær, der rejser ud, dermed ikke engang længere er medlem af folkekirken, endsige da kan se sit arbejde som et arbejde i folkekirkens tjeneste. Det er derfor nødvendigt, at missionærerne får mulighed for at bevare deres medlemskab af folkekirken, når de rejser ud, hvis vi skal kunne udtrykke, at mission i dag er hele Kristi kirkes forpligtelse, og at den udføres igennem, at den ene kirke stiller personale og penge til rådighed for en anden kirke for at hjælpe den med dens egen missionerende opgave.

Endnu vanskeligere stiller forholdene sig i øjeblikket for præstemissionærerne. En præst, der står i et sognarbejde, og som lader sig udsende som missionær, bliver ikke frigjort til dette arbejde, men han bliver simpelthen afskediget som præst i den danske folkekirke! Det er et levn fra det middelalderlige territorialsystem, hvor land og kirke udgjorde en enhed, så at kirkens grænser faldt sammen med rigets grænser, og det svarer slet ikke til vort århundredes stigende forståelse for, at Kristi kirke ud over hele jorden er een, og at de forskellige kirkeafdelinger er bundet sammen på en måde, der ikke kan anerkende geografiske — eller andre grænser. Rent praktisk betyder denne afskedigelse af præster dels, at de falder uden for det biskopelige tilsyn, medmindre de kommer ind under den lokale kirkes tilsyn. Det er et problem, der vil vokse i takt med, at den nytestamentlige forståelse af, hvad kirken er, vokser. Dels betyder det, at danske præster, der udsendes som missionærer, mister deres pensionsret i folkekirken, hvad der igen medfører, at mange dygtige missionærer, der ellers ville have fortsat deres arbejde, nu beslutter sig til at vende hjem før 40års alderen for at kunne genvinde deres pensionsret.

Et andet afsnit i henvendelsen handler om forholdet til Folkekirkens Missionsråd, der lidt senere skal omtales udførligere. Kort går forslagene i dette afsnit ud på, at rådet må anerkendes af de folkekirkelige myndigheder som forhandlingspartner i spørgsmål, der angår folkekirkelig ydremissionsarbejde, at ud-

gifterne ved missionsarbejdets repræsentation i internationale institutioner og deres møder dækkes på samme måde som folkekirkens repræsentation iøvrigt, og at lønnen til rådets sekretær skal udredes af de kirkelige midler på lignende måde som præstelønningerne.

Det tredje afsnit drejer sig om menighedernes forhold til ydremission. På Kristi Himmelfartsdag samles der i langt de fleste menigheder ind til ydremission. Årets kollektidage har imidlertid et meget tilfældigt præg, og vi mener, at hvis det er rigtigt, at kirkens funktion kan udtrykkes væsentligt i ordene fællesskab, diakoni og mission (jvf. hovedtemaerne ved Kirkernes Verdensråds generalforsamling i New Delhi: enhed, tjeneste og vidnesbyrd), så må dette også finde udtryk igennem kirkeårets kollektter. Nogle af os ønskede at gå så vidt, at der blev en månedlig kollekt for mission og en for diakoni medens de øvrige kollektter kunne anvendes til andre formål, men i henvendelsen stillede vi det forsigtigere forslag, at der blev åbnet mulighed for optagelse af flere årlige kollektter til ydremission. I alle våbenhuse findes der indsamlingsbøsser, og i hvert fald en obligatorisk, nemlig til sognets fattige, en indtægt, der i vores velfærdssamfund mange steder er blevet problematisk, da mange sogne har vanskeligt ved at finde en ordentlig anvendelse af disse penge. I sammenhæng med det forestående kunne det derfor være ønskeligt, om der fandtes to obligatoriske kirkebøsser, en til mission og en til diakoni.

I flere af vore stifter er der ved at blive opbygget samarbejdsudvalg eller stiftsudvalg for ydremission. Samarbejdsudvalgene består af repræsentanter fra de forskellige missionselskaber inden for stiftet, og deres opgave er at arrangere fællesarrangementer for ydremission og i det hele taget sammen at drøfte, hvordan selskaberne i fællesskab kan præsentere stiftet for missionsforpligtelsen. Vi så imidlertid gerne, at det ville være muligt i disse samarbejdsudvalg også at få repræsentanter fra stiftet f. ex. udpeget af biskoppen eller af landemodet (provsternes fællesmøde). Hvor det kan lade sig gøre, vil navnet blive ændret fra samarbejdsudvalg til stiftsudvalg og i sig selv være udtryk for

sammenhørigheden mellem kirke og mission inden for stiftet. Et andet forsøg på at nå stifterne som sådan er blevet gjort det sidste halvandet år i Århus stift. En række af missionselskaberne gik sammen om fra 1. maj 1965 at ansætte en stiftspræst i Århus for ydremission. Hans opgave er blevet betegnet som den at sætte stiftet «på missionsfod». Han lønnes af selskaberne, men står iøvrigt på linje med stiftets øvrige præster, hvilket bl. a. vil sige, at han blev ordineret til præst og fik kollats ved biskoppen. Hans mangesidige arbejde har overvejende bestået i at holde foredrag, møder og gudstjenester, at være med til at tilrettelægge fællesarrangementer, at føre samtaler med præster, menighedsråd o. lign., at holde kontakt med studenterne ved universitetet og de øvrige læreanstalter (hvilket er af betydning for rekrutteringen af nye missionærer) og en række andet. Dette arbejde kunne sikkert være udført ligeså godt af en fælles missionssekretær for stiftet, men dels har vi fornemmet, at præsterne, der trods alt er vores vigtigste indfaldsport til menighederne, har været glade for, at det var en kollega, der kom til dem, og dels har vi fundet, at det var et skridt i den rigtige retning af integrering mellem kirke og mission. Henvendelsen til strukturkommissionen indeholdt derfor også en anmodning om, at der blev skabt mulighed for, at der i hvert stift kunne dannes stiftsudvalg og ansættes stiftspræster (der derefter skulle lønnes af de kirkelige midler som stiftets øvrige præster).

Det er imidlertid meget tvivlsomt, hvor langt strukturkommissionen vil komme med at kunne gennemføre disse udtryk for den indre sammenhæng mellem kirke og mission, ikke mindst på grund af de grundtvigsk-tidehvervske kredsens hårdnakkede forsøg på at fastholde adskillelsen mellem folkekirken som den borgerlige ramme om søndagsgudstjenesten og de kirkelige handlinger på den ene side og alt det frivillige kirkelige arbejde — derunder også missionsarbejdet — på den anden side, alt det man med et foragteligt udtryk kalder «aktivisme», som kan være udmærket for dem, der nu interesserer sig for det, men som man føler sig kaldet til at beskytte folkekirkens øvrige medlemmer i at blive engageret i. Det har derfor været nødvendigt, at

vi uafhængig af de resultater, strukturkommissionen engang måtte komme til, fra missionsrådets side søger at finde veje fremad.

Forsøgene med samarbejds- eller stiftsudvalg og stiftspræsten blev skabt på initiativ fra Dansk Missionsråd, men har allerede været omtalt. Det er dog værd at nævne endnu et projekt, selvom det ikke står direkte i missionsrådets regi. Biskop Josia Kibira fra Buhayastiftet i Tanzania, hvor Det Danske Missionsselskab har et af sine vigtigste arbejdsområder, var i foråret 1965 i Danmark og førte derunder forhandlinger om at sende en af sine præster til Danmark for en tid bl. a. for at studere Gammel-Testamente, der var et område, hvor hans præster ikke havde den nødvendige uddannelse, og fra 1. august 1965 har pastor Kalugila opholdt sig i Danmark sammen med sin familje. Det interessante heri er for det første, at det ikke er et selskab, men en menighed, nemlig Møllevangskirkens menighed, der har taget initiativet og også har skaffet den økonomiske baggrund for opholdet, idet menigheden har indsamlet ca 15 000 kr. — uden at det er gået ud over dens øvrige indsamlinger — og derudover har fået støtte fra Trankebarfondet, så at pastor Kalugila nu har haft et års studier dels af dansk dels af Gammel Testamente. Det næste interessante er, at med biskoppens hjælp er der blevet skabt mulighed for, at pastor Kalugila foreløbigt for et år bliver ansat som hjælpepræst ved Møllevangskirken, ansat og lønnet af de sædvanlige kirkelige midler. Vi har på denne måde fået brudt det gamle skema, at mission er, at der fra den vestlige verdens missionsselskaber ensidigt sendes missionærer til at arbejde i Afrika og Asien, og til gengæld fået udtrykt verdensmissionen som hele Kirkens forkyndende og missionerende arbejde, der foregår overalt i verden, og hvor kirkerne i en gensidig solidaritet hjælper hinanden med at udføre denne opgave. Vi er på vej ind i en ny tid, hvor vi ikke længere kan lukke øjnene for, at sækulariseringen i vesten er så gennemført, at vi må betragte Europa lige så fuldt som et missionsområde som Afrika og Asien, og at de unge kirker er ved at være så voksne, at de kan begynde at hjælpe os. Endvidere er man nu i stiftet begyndt

at overveje muligheden for at frigøre en af stiftets præster for fra stiftet at sende ham til en tids tjeneste i Buhayastiftet i Tanzania.

Den vigtigste nydannelse inden for den sidste tid i denne retning er dog vel oprettelsen af Folkekirkens Missionsråd. Dansk Missionsråd, der er fra 1912, har i de senere år understreget sin økumeniske karakter stærkere, således at nu både Methodistkirken, Baptistsamfundet, Frelsens Hær og Den Apostolske Kirke er medlemmer. Det har imidlertid medført, at der har været et stigende ønske om at få et rent folkekirkeligt organ, der kunne tage sig af forholdet til f. ex. Det lutherske Verdensforbund og Den danske Folkekirke. Det var derfor rent praktiske spørgsmål, der lå bag ønsket om et folkekirkeligt organ, og ikke noget uøkumenisk. Tværtimod har den største tøven meldt sig fra folk, der var ængstelige for, at det økumeniske missionsråd derved skulle miste noget af sin betydning. Tværtimod er det glædeligt at se den stigende økumeniske forståelse og det stigende, økumeniske samarbejde, der er i Danmark både indenfor missionsarbejdet, det internationale hjælpearbejde og i forholdet de enkelte danske kirker imellem. Derfor ønskede man heller ikke at skille Dansk Missionsråd og Folkekirkens Missionsråd fra hinanden, men dannede det sidste som en afdeling inden for det første, således at alle de folkekirkelige medlemmer af Dansk Missionsråd udgjorde Folkekirkens Missionsråd. For at understrege denne sammenhørighed mellem de to organer har de fælles formand, næstformand og generalsekretær.

Folkekirkens Missionsråd har naturligvis som en af sine primære opgaver at være et samtaleforum og et samarbejdsorgan for de folkekirkelige missionsselskaber. Det er en del opgaver, som det enkelte selskab bedst selv kan løse, men der er også en række opgaver, som med fordel kan løses i fællesskab, fordi arbejdet ved en sådan rationalisering kan gøres både bedre og billigere. Der har i denne forbindelse været nævnt udgivelsen af et fælles missionsblad, fælles filmcentral og bogforlag, fælles mødesekretariat, fælles kassererkontor o. lgn. Der er også en række opgaver som vi kun kan løse i fællesskab. Det gælder f. ex.

radio og fjernsyn, skoler og seminarier og meget andet, hvor man ikke ønsker, at 16 forskellige selskaber skal komme løbende, men hvor man er særdeles lydhør, hvis vi virkelig kan komme i fællesskab.

Det skal ikke nægtes, at der har været meget stor uenighed om rådets målsætning og stadigvæk er det. Der er selskaber, der ønsker at holde procentsatsen for udgifterne til hjemmearbejdet nede på et minimum, og der er selskaber, der er overbevist om, at hvis deres arbejde overhovedet skal have en fremtid, må der gøres en energisk indsats i hjemmearbejdet. Der er selskaber, der er overbevist om, at alt, hvad der med fordel kan gøres i fællesskab, også bør gøres fælles, og der er selskaber, der ønsker, at rådet kun skal være et samtaleforum, medens hjemmearbejdet overvejende udføres af det enkelte selskab samtidig med, at de har en ikke helt uberettiget ængstelse for, at en fælles indsats vil betyde en dublering af arbejdet og en stærk forøgelse af kontingentet til rådet. I forsøg på at finde en fælles målsætning indbød vi samtlige selskabers bestyrelsesmedlemmer til et fællesmøde i februar. Vi kan vel næppe sige, at vi på dette møde kom stort længere end til at få præsenteret, hvor store forskellene er inden for dansk folkekirkelig ydremission, men det var alligevel et historisk skridt på vejen mod større fællesskab inden for vort fælles arbejde.

Hvordan målsætningen end udvikler sig har det foregående drejet sig om Folkekirkens Missionsråd som et samarbejdsorgan mellem selskaberne, som et instrument for dem, hvorigennem de kunne udføre nogle af deres funktioner på en bedre måde end gennem deres egne sekretariater. Hvad der er interessant i denne artikels sammenhæng er imidlertid det faktum, at rådet allerede i sin sammensætning peger ud over disse opgaver. Folkekirkens Missionsråd består nemlig ikke blot af repræsentanter fra selskaberne, men derudover også af en række medlemmer, der indvælges på grund af deres særlige ekspertise og desuden af repræsentanter fra biskopperne, fra den Danske Folkekirkes mellemkirkelige Råd, fra Folkekirkens Nødhjælp og andre, således at rådet er noget mere end et fællesråd mellem selskaberne.

Ved rådets dannelse så vi vel næppe klart nok konsekvenserne heraf, men i diskussionen om, hvad rådet skal være, er modsætningen kommet stadig tydeligere frem imellem dem, der ville foretrække et rent fællesråd af missionsselskaberne, og dem, der ønsker at give rådet et videre perspektiv gennem at gøre det til et skridt på vejen mod integrering af folkekirken og de folkekirkelige missionsselskaber. Denne diskussion er dukket op på en række punkter f. ex., om de medlemmer, der ikke repræsenterer selskaberne, skal have fuld stemmeret på linje med disse. Der synes dog at være en overvejende tilslutning til at se rådet ikke blot som et samarbejdsorgan mellem selskaberne, men også som et organ, der har den selvstændige opgave at være med til at opbygge kirkestrukturen i dansk folkekirkelig mission. Det betyder ikke, at Folkekirkens Missionsråd må betragtes som spiren til et nyt selvstændigt organ, der arbejder uafhængigt af selskaberne, eller endda som spiren til et nyt missionsselskab. Trods alt repræsenterer det største flertal af rådets medlemmer selskaberne, der således hele tiden kan kontrollere udviklingen. Og en del af rådets opgaver vil — som nævnt — netop være dem, som rådet udfører på selskabernes vegne, fordi de bedst kan udføres i fællesskab. Men ved siden deraf har det altså den opgave at opbygge en anden struktur end den, som selskaberne bygger på, at placere ydremission i sammenhæng med folkekirkens hele liv og dermed være med til at sikre dansk, folkekirkelig ydremission en fremtid.

Det samme dobbelte perspektiv kan også ses i rådets direkte arbejdsopgaver. Det er pr 15. august i år blevet ansat en ny sekretær, hvis arbejdsområde er blevet koncentreret på to punkter: missionsinformation i videste betydning gennem presse, radio, fjernsyn osv. samt kontakten med de folkekirkelige menigheder. Jeg skal kort nævne nogle af de opgaver, som vi har taget op med hensyn til det sidste punkt. Kristi Himmelfartskollekten fra de danske menigheder til ydremission har i de senere år været stagneret omkring 225 000 kr, og de fleste regnede med, at det ikke ville være muligt at bringe den i vejret. Ved et intensivt forarbejde lykkedes det os imidlertid at få den til at

stige med 46 % eller med over 100 000 kr, og vi ser det som et udtryk for, at menighederne *som menigheder* og ikke blot som enkeltpersoner ønsker at være aktivt med i missionsarbejdet. En række menigheder har ønsket at få et missionsprojekt at samle sig om, men de vil have projekter fra folkekirkelig ydremission i fællesskab og ikke blot fra et enkelt selskab. Vi har derfor fra de enkelte selskaber modtaget projekter i forskellige prisklasser og præsenterer dem nu samlet for menighederne. På denne måde har vi fastholdt, at det er selskabernes arbejde, og alligevel kommer vi i fællesskab til menighederne. I en del kirker er der blevet opstillet faste indsamlingsbøsser til ydremission, og der kommer regelmæssige beløb herfra. Men det burde være tilfældet i langt flere kirker, og derfor udsender vi til menighederne en folder med appel til dem om at lade sådanne bøsser opstille, samtidigt med at vi giver dem en række konkrete forslag til sådanne bøsser. Hvordan når vi de mange grene inden for menighedens liv? Hvordan engagerer vi børnearbejdet, ungdomsarbejdet, bibelkredsene, Unge-Hjem-kredsene, studiekredsene, ældremøderne osv. i ydremission? Der er mange opgaver at gå i gang med, men vi har startet med konfirmanderne først med en indsamling blandt konfirmander til et motorcykelfond til missionsområderne og nu i efteråret med udgivelsen af et 8sided hefte om ydremission til anvendelse i konfirmationsundervisningen. Vi overvejer også en kampagneperiode, hvor over et tidsrum alle de forskellige sider af menighedens liv skal koncentrerer om ydremissionsarbejdet. Dette kræver dog meget indgående forberedelser, og er endnu kun på overvejelsernes plan.

Denne artikel har været et – måske noget flimrende – overblik over nogle af de problemer og opgaver, der det sidste års tid har været arbejdet med inden for dansk, folkekirkelig ydremissions hjemmefront. Men forhåbentlig har de konkrete eksempler ikke fortonet den ramme, som de er sat ind i, nemlig spørgsmålet om, hvordan vi udtrykker sammenhængen mellem kirke og mission, hvordan vi gør verdensmissionen til hele kir-

kens forpligtelse, hvordan vi kan bygge bro over kløften mellem missionsarbejdet og kirkens øvrige liv.

Selskabsstrukturen skabtes i det 19. århundrede og er på mange måder knyttet til dette århundrede. Denne struktur hænger på en vis måde sammen med det 19. århundredes individualisme og ganske udpræget også med det 19. århundredes form for vækkelse. Det betyder, at vi i missionsarbejdet uden anfægtelse har ført en hel del af det 19. århundredes teologi og arbejdsformer med os langt op i det 20. århundrede, og hidtil er det gået godt. Men problemet melder sig stadig stærkere. Vi ser, hvordan gennemsnitsalderen i missionskredsene stiger fra år til år på grund af mangel på tilgang af yngre mennesker. Vi møder de unge, der godt vil engageres i mission, men som bestemt ikke vil ind i en missionskreds. Vi møder menigheder, der vil støtte hele folkekirkens mission og ikke de enkelte selskaber. Disse og en række andre tegn er advarsler til os om, at vi må gøre et energisk arbejde med at prøve at finde fremtidens strukturer i missionsarbejdet. Opbrudstider, hvor man søger at finde nye veje, virker altid kaotiske og forvirrende, og det skal heller ikke nægtes, at de selskaber, der klart fastholder selskabsstrukturen, idag står langt stærkere end de selskaber, der forstår, at en omlægning af arbejdet er en nødvendighed. Men vi er nødt til at se ud over dagens situation, hvis vi også om ti år skal kunne være med til at opfylde den missionsbefaling, som Herren har givet sin kirke at udføre indtil verdens ende.